

Dojazd

- ▶ **KOLEJĄ.** Koleje regionalne z kierunku Drezno, Zittau, Cottbus, Wrocław. Razem z bonami na bilety wstępu na III Saksońską Wystawę Krajową w Görlitz można kupić tzw. Sachsen-Ticket za 29 euro dla 5 osób, który będzie ważny już od godz. 7.00 (zamiast od 9.00) i upoważni do bezpłatnego korzystania z miejskiego transportu w Görlitz.
- ▶ **SAMOCHEM LUB AUTOBUSEM.** Autostrada A4 z kierunku Drezno i Wrocław, wyjazd na Görlitz

Kontakt

- ▶ **BIURO WYSTAWY I SERWIS DLA ZWIEDZAJĄCYCH**
+49 (0) 351 49147897 | +49 (0) 351 49142011
- ▶ **SERWIS PRASOWY I PUBLIC RELATIONS**
+49 (0) 163 4914200 | presse@landesausstellung-viaregia.museum
www.landesausstellung-viaregia.museum

GLÓWNY PARTNER

PARTNER DS. TRANSPORTU I LOGISTYKI VIA MOBIL

PARTNERZY MEDIALNI

PARTNERZY WSPÓŁPRACUJĄCY I SPONSORZY

PARTNERZY, KTÓRZY WNIĘŚLI WKŁAD DO WYSTAWY KRAJOWEJ

PARTNERZY Z DZIEDZINY OŚWIATY KULTURALNEJ

PARTNERZY W RAMACH SIĘCI

IMPRESSUM
WYDAWCA
 Staatliche Kunstsammlungen Dresden

GRAFIKA
 scheck.net
 Strategie. Kommunikation. Design.

DRUK
 MAXROI Graphics GmbH

W związku z wystawą ukaże się katalog (20 euro, ISBN 978-3-942422-34-5) o objętości ok. 400 str. i licznymi ilustracjami, tom esejów (20 euro, ISBN 978-3-942422-33-8), katalog dla młodzieży (6 euro, ISBN 978-3-942422-39-0) – przeznaczony głównie dla 12-16-latków, a także nagrane słuchowisko dla dzieci. Podobnie wystawy towarzyszące partnerów będą uzupełnione osobnymi publikacjami. Ponadto ukaże się nowy przewodnik po architekturze i sztuce w Görlitz.

Informacje o wystawie*

- ▶ **MIEJSCE WYSTAWY**
1 Kaisertrutz Görlitz · Platz des 17. Juni 1 · 02826 Görlitz
- ▶ **MUZEA PARTNERSKIE**
2 Kulturhistorisches Museum Görlitz (od 29.07.2011)
Barockhaus Neißstraße 30 · 02826 Görlitz
www.museum-goerlitz.de
- 3 Senckenberg Museum für Naturkunde Görlitz
Am Museum 1 · 02826 Görlitz
www.senckenberg.de
- 4 Schlesiensches Museum zu Görlitz
Schönhof · Brüderstraße 8 · 02826 Görlitz
www.schlesiensches-museum.de
- ▶ **SERWIS DLA ZWIEDZAJĄCYCH**
Serwis przyjmuje zbiorowe rezerwacje i zgłoszenia klas szkolnych oraz doradza, jak przygotować się do zwiedzania wystawy.
Tel. +49 (0) 351 49142011 | Fax +49 (0) 351 49142001
besucherservice@landesausstellung-viaregia.museum
- ▶ **KONTAKT DO INFORMACJI TURYSTYCZNEJ**
Europastadt GörlitzZgorzelec GmbH
Görlitz-Information & Tourist-Service | Obermarkt 32
adres pocztowy: Fleischerstraße 19 | 02826 Görlitz
Tel. +49 (0) 3581 475722/26 | Fax +49 (0) 3581 475747
willkommen@europastadt-goerlitz.de | www.goerlitz.de

- ▶ **GODZINY OTWARCIA WYSTAWY**
Codziennie w godz. 10.00-18.00, w piątki do godz. 21.00

- ▶ **BILETY**
BILET JEDNODNIOWY/DWUDNIOWY
▶ dorośli 9 euro/14 euro
▶ ulgowy 7 euro/11 euro (słuchacze szkół zawodowych, uczniowie powyżej 16 lat, żołnierze służby zastępczej i wolontariusze, żołnierze, studenci, osoby korzystające z zasiłków dla bezrobotnych i opieki socjalnej, inwalidzi, posiadacze BahnCard)
- ▶ dzieci i młodzież poniżej 16 lat oraz uczniowie (szkół dziennych) w grupach – bezpłatnie
- ▶ grupy (od 10 osób) - 8 euro/12 euro od osoby
- ▶ karnet 25 euro

Bilety wstępu są ważne także w pozostałych, współpracujących przy wystawie muzeach w Görlitz. Audioprzewodniki są wliczone w cenę.

- ▶ **OPROWADZANIE GRUP**
Można je zamówić w serwisie dla zwiedzających w języku niemieckim, polskim, czeskim i angielskim. O możliwość oprowadzania w innych językach należy zapytać w serwisie.
Oprowadzanie standardowe
CZAS TRWANIA ▶ 1 GODZINA, JĘZYK NIEMIECKI / JĘZYK OBCY: 60/70 EURO, GRUPA DO MAKSYMALNIE 25 OSÓB.

- ▶ **MUZEALNA OFERTA DYDAKTYCZNA**
Oprowadzanie tematyczne dla klas szkolnych
CZAS TRWANIA ▶ 1 GODZINA, 30 EURO OD KLASY

- ▶ **JUNIOR CAMPUS**
Dla pogłębienia zdobytej na wystawie wiedzy oferowane są warsztaty medialne, teatralne i techniczne, odbywające się w różnych punktach miasta.
CZAS TRWANIA ▶ OK. 2 GODZIN, 15 EURO OD KLASY

- ▶ **PODRÓŻE I SPOTKANIA NA VIA REGIA – PROGRAM Zwiedzanie z przewodnikiem (W CENIE BILETU)**
▶ dla seniorów, różne tematy ▶ **PONIEDZIAŁKI O GODZ. 16.00**
▶ dla rodzin, różne tematy ▶ **NIEDZIELE O GODZ. 11.00**
▶ dla wszystkich zainteresowanych ▶ **SOBOTY O GODZ. 14.00, NIEDZIELE O GODZ. 15.00**
▶ w języku polskim ▶ **PIERWSZA SOBOTA KAŻDEGO MIESIĄCA O GODZ. 16.00**
▶ dla niewidomych/niedowidzących i dla niesłyszących (na zmianę) ▶ **OSTATNI CZWARTEK KAŻDEGO MIESIĄCA O GODZ. 16.30**

- Zwiedzanie tematyczne**
▶ „Świadczenia wiary na via regia“. Cykl odczytów i dyskusji
▶ **PIERWSZA I TRZECIA NIEDZIELA KAŻDEGO MIESIĄCA O GODZ. 16.00 (W CENIE BILETU)**
▶ „Blisko i w samym środku!“. Kuratorzy i autorzy oprowadzają po Wystawie Krajowej
▶ **OSTATNIA ŚRODA KAŻDEGO MIESIĄCA O GODZ. 16.30, PŁATNE DODATKOWO 2 EURO.**

- Piątkowy wieczór w muzeum**
w wybrane piątkowe wieczory
▶ Muzealny kwartet smyczkowy! Wieczorny spacer z krótkim oprowadzeniem po III Saksońskiej Wystawie Krajowej i pozostałych trzech wystawach towarzyszących.
CZAS TRWANIA ▶ OK. 2 GODZIN, PŁATNE DODATKOWO 6 EURO.
- ▶ **Randki bez granic: Wschód spotyka się z Zachodem!**
Dwoje zwiedzających z dowodami osobistymi dwóch różnych krajów wejdzie do Kaisertrutz od godz. 18.00 na jeden bilet.

- ▶ **Przyszłość via regia: Jaki będzie przyszły kierunek?**
Jak będzie wyglądać „via regia“ przyszłości? Jak globalne przemiany oddziałują na region? Jakie szanse stwarza otwarcie się Europy? Interdyscyplinarny cykl wykładów o przyszłości ważnego obszaru gospodarczego i kulturalnego.

Wszystkie terminy znajdą Państwo w internecie pod adresem: www.landesausstellung-viaregia.museum

- Liczne, związane z tematem wystawy imprezy i projekty kulturalne oraz turystyczne, przygotowane przez organizacje i mieszkańców miasta i regionu wokół Görlitz, składają się na **regionalny program towarzyszący „unterwegs“** (W drodze). Poszczególne wydarzenia znajdą Państwo na www.viaregia.goerlitz.de. W ramach przygotowań do wystawy został zorganizowany **konkurs pomysłów**, mający wyłonić najciekawsze inicjatywy obywatelskie, związane z tematem „via regia“. Zwycięzcy konkursu zostali wyróżnieni partnerskim logo Wystawy. Bliższe informacje na ich temat znajdują się na naszej stronie internetowej i pod linkami partnerów. Zwycięzcami są:

- ▶ Architekturmодellbau VIA REGIA Königsbrück – wystawa i program towarzyszący pt. „Tylko ten, kto zna historię, może kształtować przyszłość“, www.fvrak.de
- ▶ Festiwal muzyczny – Musica via regia www.via-regia-musica.de
- ▶ Pielgrzymka przez granice i epoki www.kulturstiftung.kksol.net
- ▶ Pielgrzymka dziecięca wzdłuż via regia www.pilgerzug-der-kinder.de
- ▶ Drogi, ludzie i opowieści – śladami Via Regia www.museum-goerlitz.de
- ▶ Via Regia – przedstawienie teatru lalek www.madame-rosa.de
- ▶ Via regia krzyżuje się z via sacra – artystyczny projekt chusty wielkopostnej www.startnext.de/fastentuchprojekt
- ▶ Kammerkonzertreihe www.kammerkonzerte.europastadt.org
- ▶ Via Regia Sculptura 2011 / European Art in Movement www.via-regia-sculptura.eu
- ▶ 17. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych Görlitz/Zgorzelec „Via Thea“ www.viathea.de

WARTO RUSZYĆ W DROGĘ!

▶▶▶▶ **VIAREGIA**
 800 LAT NA WSPÓLNEJ DRODZE
 III SAKSOŃSKA WYSTAWA KRAJOWA
 GÖRLITZ 2011

III SAKSOŃSKA WYSTAWA KRAJOWA
 21 MAJA DO 31 PAŹDZIERNIKA 2011
 KAISERTRUTZ GÖRLITZ

Co sprowadza ludzi na tę drogę?

Via regia była niegdyś ważnym traktem handlowym, łączącym przede wszystkim Turynię i Saksonię na zachodzie ze Śląskiem i Polską na wschodzie. Dzisiaj via regia – Europejski Szlak Kulturowy przebiega w poprzek całego kontynentu – od Hiszpanii aż po Ukrainę. Niemal 800 lat minęło od pierwszej wzmianki o tym trakcie w 1252 roku, nazywanym wówczas „strata regia” czy też „droga wysoka”. Wystawa spina ten okres klamrą aż po teraźniejszość i stawia pytanie o motywy, skłaniające wtedy i dziś do wyruszenia via regia. Skupiając się głównie na Görlitz i regionie wokół miasta III Saksońska Wystawa Krajowa ukazuje życie toczące się na i przy szlaku pomiędzy Frankfurtem nad Menem i Krakowem. Bada przy tym motywacje skłaniające ludzi do wyruszenia w poszukiwaniu odmiany, pracy, wiedzy i dobrobytu czy też miłości i bogactwa oraz opowiada o handlu, transporcie, wymianie kulturalnej i intelektualnej.

Główne miejsce ekspozycji znajduje się w Görlitz, w Kaisertrutz – okrągłej baszcie obronnej z końca XV wieku. Tutaj na pięciu poziomach ukazano w żywy sposób, za pomocą cennych dzieł sztuki i instalacji multimedialnych, pięć głównych tematów wystawy, zatytułowanych: Fundament, Droga, Rynek, Ludzie oraz Idee.

3. PIĘTRO

IDEE

Dzięki via regia szerzyły się wartości, idee i tradycje. Jakie dzieła sztuki i dobra kultury wędrowały po drodze na kołach, plecach i w głowach podróżnych i jaki miało to wpływ na rozwój sztuki i nauki dowiecie się Państwo na najwyższej kondygnacji barbakanu.

2. PIĘTRO

LUDZIE

Na drugim piętrze w centrum uwagi znajdują się sami podróżni. Kto przemieszczał się po via regia? Z jakiego powodu? Na przykładzie konkretnych biografii przedstawieni są wybrani kupcy i handlarze z Lipska i Wrocławia. Drogą podróżowali jednak także królowie, generałowie, medycy, studenci, pielgrzymi, czeladnicy i wędrowni komedianci.

1. PIĘTRO

RYNEK

„Sercem” wystawy jest Rynek, mieszczący się na pierwszym piętrze baszty. Jak działał ówczesny handel? Jakimi walutami płacono? Odpowiedzi na te oraz na główne pytanie o produkty transportowane na via regia, a także o rozwój rynków i miejsc targowych udzielono przede wszystkim na przykładzie Görlitz.

PARTER

DROGA

Ekspozycja na parterze stoi pod znakiem podróży. Liczne stanowiska multimedialne zapraszają do interaktywnej wyprawy po via regia, a projekcje filmowe ukazują rozwój traktu.

PODZIEMIE

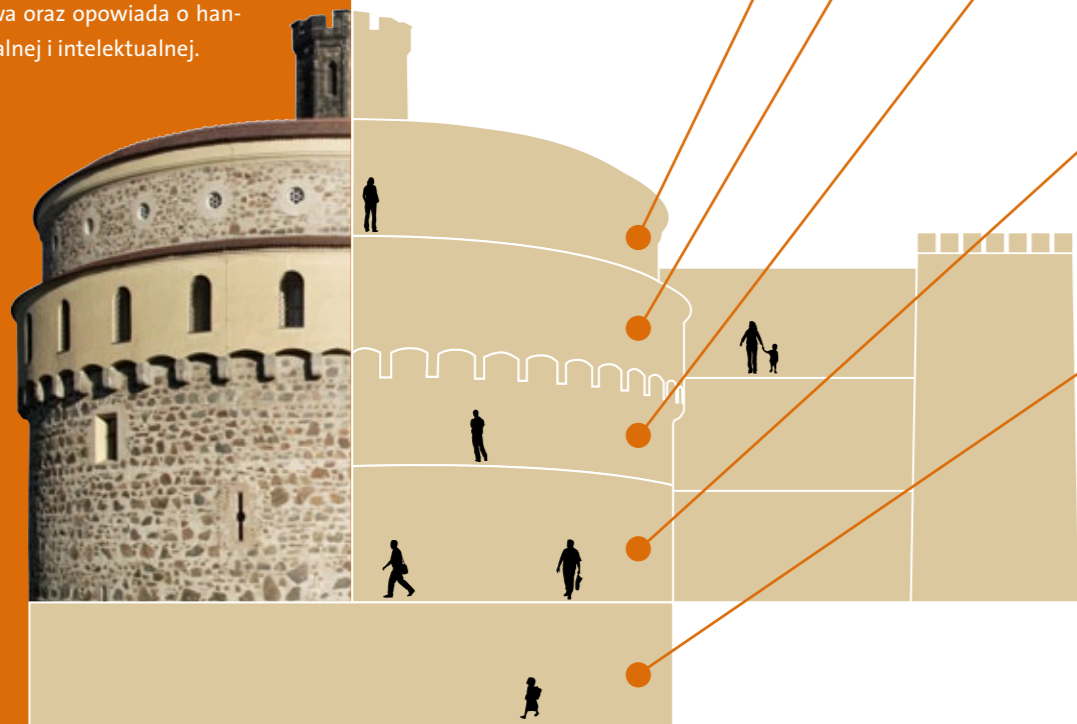
FUNDAMENT

Archeologiczne znaleziska przedstawione w podziemiu dowodzą, że drogi i miasta nie biorą się z „niczego” i dokumentują, iż via regia już przed okresem swego rozkwitu (od poł. XIII do poł. XIX w.) była ważnym traktem komunikacyjnym pomiędzy wschodnią i zachodnią Europą. W tym kontekście zaprezentowana jest także baszta Kaisertrutz, zbudowana podczas umacniania i odnawiania miejskich fortyfikacji i chroniąca także drogę via regia, która w tym miejscu dochodziła do miasta.

U GÓRY: Zestaw odważników rady miejskiej Lipska
Stadgeschichtliches Museum Leipzig,
Foto: Sandig

STR. TYTUŁOWA: Korona
dzieło Johanna Friedricha Klemma, srebro,
kute, czelowane i złoczone, 97 kamieni ozdobnych z morionu i kryształu górskiego, 1697
r. Ritschkammer, Staatliche Kunstsammlungen
Dresden, Foto: Estel/Klut

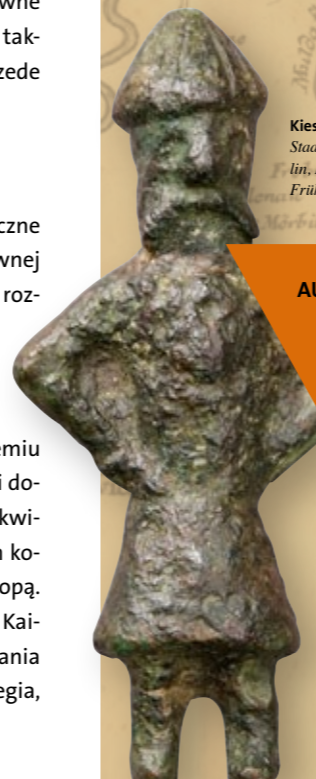

Anna Gundelfinger
z domu von Kohlo,
ok. 1620 r., olej na
blasze miedzianej.
Städtische Museen Zittau,
Foto: Pech

Trasa via regia na mapie Górnych Łużyc
Johanna Friedricha Schwartzta,
rycina J. D. Montalegre, przed 1732 r.
SLUB Dresden/Deutsche Fotothek/Richter

Kieszonkowy bożek
Staatliche Museen zu Berlin,
Museum für Vor- und
Frühgeschichte, Berlin

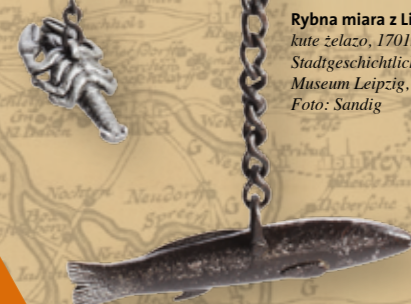
AUDIOPRZEWODNIK w języku niemieckim, polskim, czeskim i angielskim oprowadza zwiedzających po wystawie w Kaisertrutz i po mieście. Görlitz ze swymi średniowiecznymi rynkami, bogato zdobionymi kamienicami z epoki renesansu i baroku oraz niepowtarzalnymi zabytkami jest jako największy zabytek urbanistyczny w Niemczech ważnym przystankiem na via regia. W tym sensie samo miasto też staje się częścią wystawy.

Swój **WKŁAD** w opowieść o via regia wnoszą także znajdujące się w Görlitz muzea, uzupełniające tematy Wystawy Krajowej własnymi wystawami czasowymi. Muzeum Przyrodnicze im. Senckenberga zajęło się tematem „Via regia – szlak gatunków”. Muzeum Śląskie w Görlitz we współpracy z Muzeum Łużyckim w Zgorzelcu prześledziło „Ludzkie drogi w nieznanie”. Od 29 lipca częściowo otwarta będzie po remoncie barokowa kamienica przy ul. Neißstraße 30, mieszcząca miejskie Muzeum Historii Kultury i jego Górnołużycką Bibliotekę Naukową.

Wszystkie wystawy podejmują dialog pomiędzy **PRZESZŁOŚCIĄ I TERAŹNIEJSZOŚCIĄ**. Przedstawiają mieszkańcom, a także gościom i turystom z całej Europy historyczne dziedzictwo i szczególnie charakter regionu w niemiecko-polsko-czeskim trójgacie. Spojrzenie na historię służy też rozwijaniu perspektyw na przyszłość. Głównie dla dzieci i młodzieży przygotowano wiele ofert, pozwalających na aktywne poznawanie historii i znaczenia regionu oraz zajmowanie się tematami wystawy.

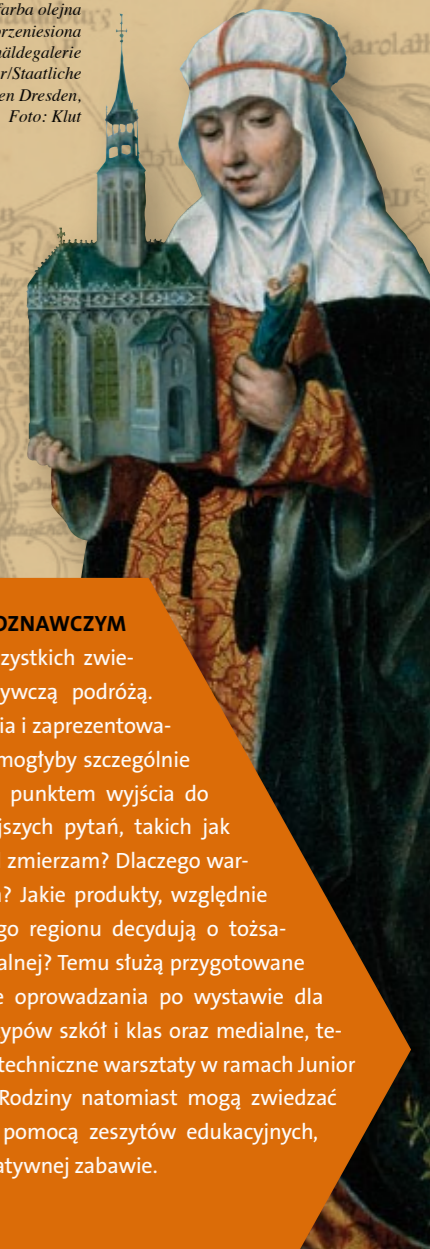
www.landesausstellung-viaregia.museum

Pochodząca z Lipska
miara do raków
kute ze żelaza,
1701/1733 r.
Stadgeschichtliches
Museum Leipzig,
Foto: Sandig

Rybna miara z Lipska
kute ze żelaza, 1701/1733 r.
Stadgeschichtliches
Museum Leipzig,
Foto: Sandig

Święta Jadwiga Śląska
obraz mistrza z Frankfurtu,
ok. 1500 r., farba olejna
na drewnie, przeniesiona
na płótno. Gemäldegalerie
Alte Meister/Staatliche
Kunstsammlungen Dresden,
Foto: Klut

Dzięki bogatym **WALOROM POZNAWCZYM** wystawa może stać się dla wszystkich zwiedzających porywającą, odkrywczą podróżą. Historyczny wymiar via regia i zaprezentowane na wystawie tematy mogłyby szczególnie dla młodzieży stać się punktem wyjścia do postawienia ogólniejszych pytań, takich jak na przykład: Dokąd zmierzam? Dlaczego warto być mobilnym? Jakie produkty, względnie wartości mojego regionu decydują o tożsamości regionalnej? Temu służą przygotowane tematyczne oprowadzania po wystawie dla różnych typów szkół i klas oraz medialne, teatralne i techniczne warsztaty w ramach Junior Campus. Rodziny natomiast mogą zwiedzać wystawę z pomocą zeszytów edukacyjnych, służących kreatywnej zabawie.